

Kontiolahden kunnan lausunto Fingrid kantaverkon kehittämissuunnitelmasta

Kunnanhallitus 28.08.2023 § 170

250/00.04.01.02/2023

Fingridin kehittämissuunnitelmassa esitetään kantaverkon kehitystarpeet ja suunnitellut investoinnit seuraavalle kymmenvuotiskaudelle. Joka toinen vuosi julkaistavasta kehittämissuunnitelmasta on laadittu luonnos, joka perustuu asiakastarpeiden, sähkömarkkinoiden, kantaverkon kunnan ja siirtotarpeiden mukaan laadittuihin verkkosuunnitelmiin. Fingrid pyytää antamaan palautetta kehittämissuunnitelmasta 31.8.2023 mennessä, minkä jälkeen suunnitelmaa päivitetään ja se julkaistaan loppuvuodesta 2023.

Fingrid tunnistaa Pohjois-Karjalan kantaverkon rakenteelliset ongelmat, muttei halua ratkaista niitä seuraavan vuosikymmenen aikana.

Fingridin mukaan Savo-Karjalan alueella ei ole näillä näkymin tarpeen tehdä merkittäviä vahvistuksia 110 kV:n verkon siirtokapasiteetin lisäämiseksi. Seuraavan kymmenen vuoden aikana tehtävät investoinnit johtuvat pääosin verkon ikääntymisestä. Itä-Suomen nykyinen kantaverkko koostuu pitkistä 110 kV:n rengasyhteyksistä. Ne eivät mahdollista suuren mittakaavan uusiutuvan energian sähköntuotanto- ja kulutushankkeiden liittämistä, joita Itä-Suomeen on suunnitteilla. Toisaalta Fingrid kertoo, että 400 kV:n voimajohtojen rakentaminen edellyttää asiakashankkeiden etenemistä, jotta tarvittavan voimajohdon päätepiisteet selviävät. Lisäksi Fingrid tunnistaa, että hankkeiden etenemiseen vaikuttaa merkittävästi puolustusvoimien linjaukset ilmavalvonnan tarpeista.

Fingridin kantaverkon kehittämissuunnitelman lähtökohdat perustuvat markkinaehtoiseen energiapolitiikkaan, jossa ei tarpeeksi huomioida alueellisia erityispiirteitä ja oikeudenmukaisen alueellisen kehittämisen periaatteita.

Fingridin kehittämislinjaukset Pohjois-Karjalassa ovat ristiriidassa Kontiolahden kunnan, Suomen ja EU:n energia- ja ilmastotavoitteiden kanssa.

Kontiolahden energia- ja ilmastopolitiikan perustana on vähäpäästöinen energia ja oma energiantuotanto paikallisista luonnonvaroista. Bioenergia ja erityisesti hakepuu on merkittävä paikallinen energianlähde lämmityksessä. Kontiolahti on Hinku-kunta, joka on sitoutunut 80 prosentin päästövähennyksiin vuoteen 2030 mennessä. Päästöjen vähentäminen edellyttää uusien innovaatioiden ja investointien saamista kuntaan, missä uusiutuvan energian kasvulla on suuri merkitys. Tuuli- ja aurinkovoiman rakentaminen ja lämpöpumppujen käytön lisääminen perustuvat sähköenergian tuotannon ja käytön kasvuun sekä vahvaan sähköverkkoon.

Fingridin suunnitelma estää pitkäjänteisen paikallisen energia- ja ilmastopolitiikan toteuttamista, mihin Kontiolahden kunta on yhdessä sitoutunut eri tasolla toimivien kumppaneiden kanssa.

Uusiutuvan energiantuotannon hankkeet Kontiolahdella

Kontiolahden kunnan alueella on vireillä kaksi teollisen mittakaavan aurinkovoimalahanketta ja yksi ns. vierivoimahanke, joista pisimmällä on Kyyrönsuon hanke (165 ha, 120 GWh/v.).

- Kyyrönsuon hanke on kaavoitusvaiheessa ja aurinkovoimalan sähköntuotannon käynnistymisajankohdaksi on arvioitu 2026.

- Paiholan yhteismetsällä on suunnitteilla aurinkovoimalahanke (120 ha).

- Lehmon Kaisalan uuden työpaikka-alueen läheisyyteen on suunnitteilla pienemmän mittaluokan ns. vierivoimahanke (n. 15 ha, n. 10 MW).

Käytännössä vierivoima tarkoittaa tuuli- ja/tai aurinkovoimalla tuotettua, hinnaltaan kilpailukykyistä sähköä lähiseudun toimijoille.

Kontiolahdella kaksi aiemmin vireillä ollutta tuulivoimahanketta ovat saaneet kielteisen lausunnon puolustusvoimilta (Paiholan yhteismetsä ja Ilvesvaara).

Kantaverkon kehittämisen linjaukset vuosille 2024–2033

Kontiolahti on merkittävä sähköverkon solmukohta Pohjois-Karjalassa, mikä edellyttää verkon jatkuvaa kehittämistä.

Kontiolahdelta lähtee sähkösiirtoyhteyksiä Pielisen Karjalan ja Keski-Karjalan sekä Etelä- ja Pohjois-Savon suuntiin. Solmukohdan välttämättömien ylläpitoinvestointien lisäksi lähivuosina tarvitaan verkkoa kehittäviä toimia, kuten kantaverkon vahvistamista.

Investoinnit uusiutuvaan energiaan ja kantaverkkoon 2020-luvulla mahdollistavat osaltaan terveen kuntatalouden sekä kestävä kasvun ja kehityksen Kontiolahdella.

Pohjois-Karjalassa on tarve kahden keskeisen 110kV:n siirtolinjan vahvistamiseen 400 kV:n yhteydeksi Kontiolahden ja Varkauden Huutokosken välillä sekä Kontiolahden ja Siilijärven Alapitkän välillä. Nämä yhteydet ovat sisältyneet jo aiempaan suunnitelmaan. Ihmettelemme, miksi investoinnit on poistettu nykyisestä. Kantaverkon vahvistaminen mahdollistaa teolliset investoinnit ja uusiutuvan energian hankkeet myös lähitulevaisuudessa. Kantaverkon alhainen siirtokyky estää jo nyt suunnitteilla olevan Paiholan aurinkovoimahankkeen toteuttamisen laajassa mittakaavassa. Terve kuntatalous, kestävä kasvu ja kehitys edellyttävät teollisia investointeja sekä panostuksia uusiutuvaan energiaan ja kantaverkkoon.

Kontiolahden kunta tukee tulevaisuusinvestoinnin, Vaaralinjan, kehittämistä. Vaaralinja on Itä-Suomen maakuntaliitosten yhteinen suunnitelma, joka yhdistää Kainuun, Pohjois-Karjalan ja Etelä-Karjalan sähköverkot. Uusi yhteys nähdään Pohjois-Karjalan tulevaisuuden elinkeinoelämän investointien mahdollistajana. Pohjois-Suomen tuulivoiman kasvun nähdään lisäävän pohjoiseteläsuuntaisen siirtokapasiteetin kasvattamisen investointeja, mihin Vaaralinja osaltaan voi vastata.

Liitteet

Fingrid – Kantaverkon kehittämissuunnitelma 2024-2033 -sivusto:

<https://www.fingrid.fi/kehittamissuunnitelma/>

Lisätietoja: maankäyttöpäällikkö Marja-Liisa Sykkö, puh. 0400 491 791 ja ympäristöpäällikkö Suontama Antti, puh. 050 428 5123.

Kunnanjohtajan ehdotus:

Kunnanhallitus päättää esittää yllä olevan selvityksen mukaista lausuntoa Fingridin kantaverkon kehittämissuunnitelmasta.

Päätös:

Kunnanhallitus päätti antaa yllä olevan selvityksen mukaisen lausunnon Fingridin kantaverkon kehittämissuunnitelmasta.

Ympäristöpäällikkö Antti Suontama oli läsnä kokouksessa asian käsittelyn ajan klo 17.02-17.30.